

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

**Α Π Ο Φ Α Σ Η
173/2025**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 22.7.2025 και ώρα 11:00 προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, προεδρεύοντα, σε αναπλήρωση της προέδρου του ΕΣΡ Ευτέρπης Κουτζαμάνη-Δρίλια, η οποία είχε κώλυμα, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η εξέταση του διαβιβασθέντος με το αριθμό πρωτ. 15788/28.6.2023 (ΑΠ ΕΣΡ 3564/28.6.2023) έγγραφο της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων, αιτήματος του Γεωργίου Τσάλα, ιδιοκτήτη του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «ΠΤΗΣΗ FM» Νομού Ευβοίας, για την αλλαγή του κέντρου εκπομπής του σταθμού από τη θέση εκπομπής ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ στη θέση εκπομπής ΚΤΥΠΙΑΣ.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 310/28.12.2023, ο οποίος ανατέθηκε στον ειδικό επιστήμονα - νομικό Γεώργιο Αναγνωσταρά που κατέθεσε την με αριθμό πρωτοκόλλου 654/ΕΣ/16.4.2025 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, παρέστη για λογαριασμό του ιδιοκτήτη του ραδιοφωνικού σταθμού ο πληρεξούσιος δικηγόρος του Κωνσταντίνος Παχής και, με την ιδιότητα του μάρτυρα, ο τεχνικός του σταθμού Γεώργιος Θεοδωρακάκης. Ερωτηθείς από τον προεδρεύοντα Αντιπρόεδρο, ο Δικηγόρος δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να του παρασχεθεί προθεσμία για

την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 29.8.2025, ώρα 14.00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο ιδιοκτήτης του ραδιοφωνικού σταθμού κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 4344/28.8.2025 υπόμνημα.

Την 15.9.2025 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο, Ευτύχιο Παλλήκαρη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόν το μέλος Σπυρίδων Χρυσοφώτης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Ο Αντιπρόεδρος Ιωάννης Πολίτης ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση την απύουσα κατά την ακρόαση της 22.7.2025 Πρόεδρο Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, αναγιγνώσκοντας το με αριθμό πρωτοκόλλου 15788/28.6.2023 (ΑΠ ΕΣΡ 3564/28.6.2023) έγγραφο της ΕΕΤΤ, την με αριθμό πρωτοκόλλου 654/ΕΣ/16.4.2025 νομική εισήγηση που συνέταξε ο ειδικός επιστήμων-νομικός Γεώργιος Αναγνωσταράς, το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 4344/28.8.2025 υπόμνημα του ραδιοφωνικού σταθμού, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Η Πρόεδρος του ΕΣΡ Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια δήλωσε ότι ενημερώθηκε πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζητήσεως της 22.7.2025, και η δήλωσή της αυτή καταχωρίσθηκε στα πρακτικά. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω νομικός εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Κατά το άρθρο 53 του Ν. 2778/1999 (ΦΕΚ Α 295/30.12.1999): «1. Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που λειτουργούσαν την 1η Νοεμβρίου 1999, θεωρούνται ως νομίμως λειτουργούντες μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η οποία προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 2328/

1995, για την προκήρυξη συγκεκριμένων θέσεων αδειών λειτουργίας τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών. Μετά την έκδοση της υπουργικής απόφασης του προηγούμενου εδαφίου, οι ανωτέρω ραδιοφωνικοί σταθμοί εξακολουθούν να θεωρούνται ως νομίμως λειτουργούντες εντός των ορίων του αντίστοιχου νομού, εφόσον υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής στη σχετική διαγωνιστική διαδικασία και μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης με την οποία θα χορηγηθούν οι άδειες λειτουργίας για το νομό αυτόν ή μέχρι την έκδοση σχετικής απορριπτικής απόφασης ή αρνητικής βεβαίωσης, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 2 παρ. 5 (περιπτώσεις γ' και δ') του ν. 2328/1995. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας πρέπει να έχει υποβληθεί από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ιδιοκτήτης του λειτουργούντος σταθμού ή από νομικό πρόσωπο στο οποίο συμμετέχει ο ιδιοκτήτης του σταθμού. 2. Οι αναφερόμενοι στην προηγούμενη παράγραφο ραδιοφωνικοί σταθμοί οφείλουν να τηρούν τους προβλεπόμενους στο άρθρο 8 του ν. 2328/1995 κανόνες λειτουργίας, καθώς και αυτούς που προβλέπονται από τους ισχύοντες κώδικες δεοντολογίας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης. Η παραβίαση των ανωτέρω κανόνων η οποία διαπιστώνεται με βάση τεκμηριωμένη και ειδικά αιτιολογημένη καταγγελία παντός έχοντος έννομο συμφέρον, έχει ως συνέπεια την άμεση διακοπή λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού, με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, καθώς και την αρνητική αξιολόγηση του σταθμού αυτού κατά τη βαθμολόγηση από το Ε.Σ.Ρ. του προβλεπόμενου στο άρθρο 7 παρ. 6 του ν. 2328/1995 κριτηρίου της προγραμματικής πληρότητας. Επίσης, οι ανωτέρω σταθμοί οφείλουν κατά τη λειτουργία τους να μην παρεμβάλλονται στους διαύλους συχνοτήτων της Ε.Ρ.Τ., καθώς και στις επικοινωνίες των Ενόπλων Δυνάμεων, της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, του Ο.Τ.Ε. και κάθε άλλου νομίμως λειτουργούντος δικτύου. Σε αντίθετη περίπτωση και εφόσον αυτό διαπιστωθεί από ειδική τεχνική έκθεση αρμόδιου οργάνου, ο Υπουργός Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης διατάσσει αμελλητί την άμεση διακοπή λειτουργίας του σταθμού αυτού καθώς και την κατάσχεση όλου του τεχνικού εξοπλισμού».

2. Εξάλλου, κατά το άρθρο 40 παρ. 1 του Ν. 4779/2021 (ΦΕΚ Α 27), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 96 παρ. 2 του Ν.5079/2023 (ΦΕΚ Α 215): «Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που περιλαμβάνονται στο οικείο Μητρώο του Ε.Σ.Ρ., εποπτευόμενοι ως νομίμως λειτουργούντες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος,

συνεχίζουν να εκπέμπουν νόμιμα, έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία χορήγησης ραδιοφωνικών αδειών. Ως καταληκτική προθεσμία για τη διαδικασία αδειοδότησης των ραδιοφωνικών σταθμών ορίζεται η 31^η.12.2025», σύμφωνα με την παράγραφο 2 περ. β' του άρθρου 35 του Ν. 5167/2024».

II. Πραγματικό μέρος

Ο ραδιοφωνικός σταθμός ΠΤΗΣΗ FM Νομού Ευβοίας είναι κάτοχος της με αριθμό ΥΠ. ΤΥΠ. 181/Ε/2001 βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας, βάσει της οποίας νομιμοποιείται να εκπέμπει από τη συχνότητα 103.2 FM και από τη θέση εκπομπής ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ.

Με το υπό εξέταση αίτημα, ο ιδιοκτήτης του ραδιοφωνικού σταθμού ζητά την αλλαγή του κέντρου εκπομπής του σταθμού από τη θέση εκπομπής ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ στη θέση εκπομπής ΚΤΥΠΙΑΣ.

Το αίτημα αυτό υποβλήθηκε αρχικώς ενώπιον της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων. Η τελευταία έκρινε ωστόσο με τη με αριθμό 1074/10/29.05.2023 απόφαση ότι είναι αναρμόδια για την εξέταση του αιτήματος και παρέπεμψε την υπόθεση στο ΕΣΡ, με το σκεπτικό ότι αυτό έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να αποφανθεί επί αυτού.

III. Υπαγωγή

Α. Ο ιδιοκτήτης του ραδιοφωνικού σταθμού προβάλλει τον ισχυρισμό ότι ο σταθμός του λειτουργούσε αρχικώς από τη θέση εκπομπής Κτυπάς και ότι μετακινήθηκε στην πορεία στο κέντρο εκπομπής Αλιβερίου, λόγω επανειλημμένων κλοπών των μηχανημάτων του. Προσκομίζει επίσης έγγραφα, που αποδεικνύουν κατά τη γνώμη του το βάσιμο του ισχυρισμού του.

Από το υποβαλλόμενο όμως με αριθμό πρωτοκόλλου Μ.Ι./411/1143/26.07.2002 έγγραφο της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας, προκύπτει ότι ζητήθηκε από τον ιδιοκτήτη του ραδιοφωνικού σταθμού γνωμάτευση για μελλοντική εγκατάσταση κεραίας ραδιοφωνικού σταθμού στην εν λόγω θέση εκπομπής. Σε κάθε περίπτωση

άλλωστε, το σχετικό αίτημα προς την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας υπεβλήθη με αριθμό πρωτοκόλλου 3303/07.06.2001 και επομένως ουδόλως αποδεικνύεται από αυτό ότι ο εν θέματι ραδιοφωνικός σταθμός πράγματι λειτουργούσε από τη θέση εκπομπής Κτυπάζ τον κρίσιμο κατά νόμον χρόνο για την υπαγωγή του στο μεταβατικό καθεστώς της νομίμου λειτουργίας.

Δεν αποδεικνύεται εξάλλου η αρχική λειτουργία του ραδιοφωνικού σταθμού από τη θέση εκπομπής Κτυπάζ από την προσκομιζόμενη υπεύθυνη δήλωση του εξετασθέντος ως μάρτυρα Γεώργιου Θεοδωρακάκη. Δεν προσκομίζονται ιδίως επίσημα παραστατικά και άλλα σχετικά στοιχεία που να πιστοποιούν ότι το εν λόγω πρόσωπο όντως τοποθέτησε με την ιδιότητα του τεχνικού ηλεκτρονικού εγκαταστάτη τηλεπικοινωνιών «τις εγκαταστάσεις του Ρ/Σ ΠΤΗΣΗ FM ... για την εκπομπή στο όρος Κτυπά νομού Ευβοίας το Σεπτέμβριο 1998».

Επιπλέον, όλα τα προσκομισθέντα τιμολόγια για αποκαταστάσεις βλαβών στο κεραιοσύστημα του ραδιοφωνικού σταθμού στο κέντρο εκπομπής Κτυπάζ αφορούν την περίοδο 2004-2007. Δεν αποδεικνύεται επομένως ούτε από αυτά ότι ο σταθμός λειτουργούσε από τη συγκεκριμένη θέση εκπομπής τον κρίσιμο κατά νόμον χρόνο για την υπαγωγή του στο μεταβατικό καθεστώς της νομίμου λειτουργίας.

Β. Δεν προκύπτει εξάλλου από το κείμενο νομικό πλαίσιο αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης να εξετάζει ως προς την ουσία τους και να ικανοποιεί αιτήματα αλλαγής κέντρων εκπομπής των νομίμως λειτουργούντων ραδιοφωνικών σταθμών.

Το μεταβατικό καθεστώς της νομίμου λειτουργίας των ραδιοφωνικών επιχειρήσεων εισήχθη στη βάση ενός ατελέστατου νομικού πλαισίου, το οποίο βασίστηκε ουσιαστικά στο πραγματικό γεγονός και μόνο ότι ένας ραδιοφωνικός σταθμός λειτουργούσε από μια συγκεκριμένη συχνότητα και θέση εκπομπής εντός των ορίων ενός συγκεκριμένου νομού κατά μία ρητώς αναφερόμενη στον νόμο χρονική στιγμή.

Για τους υπαγόμενους στο μεταβατικό αυτό καθεστώς λειτουργίας σταθμούς προβλέφθηκαν συγκεκριμένες υποχρεώσεις, που αφορούν:

1. Την τήρηση των αναφερόμενων στον νόμο κανόνων λειτουργίας, σε σχέση με το περιεχόμενο του εκπεμπόμενου από αυτούς προγράμματος.
2. Την μη παρεμβολή τους στις συχνότητες της Δημόσιας Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης.

3. Την μη παρεμβολή τους στις επικοινωνίες των Ενόπλων Δυνάμεων, της Πολιτικής Αεροπορίας και των Οργανισμών Τηλεπικοινωνίας καθώς και κάθε άλλου νομίμως λειτουργούντος δικτύου.

Δεν γίνεται ρητή αναφορά στον νόμο στη συχνότητα και θέση εκπομπής που πρέπει να χρησιμοποιεί ένας υπαγόμενος στο μεταβατικό αυτό καθεστώς λειτουργίας ραδιοφωνικός σταθμός. Ωστόσο, συνάγεται ερμηνευτικά και με αναφορά στα ισχύοντα για την αδειοδότηση των ραδιοφωνικών επιχειρήσεων ότι αυτή πρέπει να είναι εκείνη που χρησιμοποιούσε κατά τον χρόνο υπαγωγής του στο προσωρινό αυτό πλαίσιο νομιμότητας.

Η σχετική επί του θέματος νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας αναφέρει συναφώς ότι απαγορεύεται χωρίς προηγούμενη σχετική άδεια της αρμόδιας αρχής η εκπομπή από συχνότητα και θέση άλλη από εκείνη στην οποία λειτουργούσε ο ραδιοφωνικός σταθμός την 01.11.1999 (ΣτΕ 3030/2013, ΣτΕ 2323/2011). Δεν απαγορεύει επομένως απολύτως η νομολογία αυτή την αλλαγή της θέσης εκπομπής ενός νομίμως λειτουργούντος ραδιοφωνικού σταθμού, αλλά την εξαρτά από τη χορήγηση προηγούμενης αρμοδίως εκδοθείσας αδείας.

Δεν προκύπτει ωστόσο η ύπαρξη νομικής βάσεως, η οποία να καθιστά αρμόδιο το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης να εγκρίνει την αλλαγή των κέντρων εκπομπής των νομίμως λειτουργούντων ραδιοφωνικών σταθμών. Χαρακτηριστικό είναι εξάλλου το γεγονός ότι ο νομοθέτης έχει κατά καιρούς παρέμβει για να ρυθμίσει θέματα που αφορούν τις θέσεις εκπομπής των ραδιοφωνικών φορέων, χωρίς ωστόσο ποτέ να έχει εισάγει ρυθμίσεις για την τροποποίηση του υφιστάμενου πρωτεύοντος κέντρου εκπομπής τους και χωρίς ποτέ να έχει αναγνωρίσει τη σχετική αρμοδιότητα σε κάποια κρατική αρχή.

Όπως έχει επίσης ήδη επισημανθεί, προϋπόθεση για την εκπομπή ενός νομίμως λειτουργούντος ραδιοφωνικού σταθμού είναι η μη παρεμβολή του: (i) στις συχνότητες της Δημόσιας Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης και (ii) στις επικοινωνίες των Ενόπλων Δυνάμεων, της Πολιτικής Αεροπορίας, των Οργανισμών Τηλεπικοινωνίας και κάθε άλλου νομίμως λειτουργούντος δικτύου. Δεν μπορεί όμως εκ των πραγμάτων το ΕΣΡ να εγγυηθεί την τήρηση των παραπάνω όρων, στην περίπτωση έγκρισης της αλλαγής κέντρου εκπομπής ενός νομίμως λειτουργούντος ραδιοφωνικού σταθμού.

Υπέρ της ερμηνείας ότι υπάρχει πράγματι νομικό κενό ως προς την αρμοδιότητα ικανοποίησης αιτημάτων αλλαγής θέσεων εκπομπής συνηγορεί και το με αριθμό πρωτοκόλλου 5913/06.11.2024 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Με το έγγραφο αυτό ενημερώνεται στην ουσία ο εμπλεκόμενος ραδιοφωνικός σταθμός ότι προσθήκες και αλλαγές κέντρων εκπομπής σε σχέση με τα υφιστάμενα για τους νομίμως λειτουργούντες ραδιοφωνικούς φορείς μπορεί να γίνουν μόνο μετά την προκήρυξη σχετικής αδειοδότησης για τον οικείο νομό.

Ενόψει των ανωτέρω, είναι προφανές ότι το ΕΣΡ στερείται της αρμοδιότητας να εγκρίνει τη μετατόπιση μιας ραδιοφωνικής επιχείρησης σε κέντρο εκπομπής άλλο από εκείνο που χρησιμοποιούσε κατά τον χρόνο υπαγωγής της στο προσωρινό καθεστώς της νομίμου λειτουργίας.

Ως εκ τούτου, το αίτημα αλλαγής κέντρου εκπομπής που υποβάλλει ο ιδιοκτήτης του ραδιοφωνικού σταθμού πρέπει να απορριφθεί, λόγω έλλειψης αρμοδιότητας του ΕΣΡ.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Απορρίπτει, ομοφώνως, λόγω έλλειψης αρμοδιότητας, το αίτημα του Γεώργιου Τσάλα, ιδιοκτήτη του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «ΠΙΤΗΣΗ FM» Νομού Ευβοίας, για την έγκριση της αλλαγής του κέντρου εκπομπής του ραδιοφωνικού σταθμού, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 15^η Σεπτεμβρίου 2025 και δημοσιεύτηκε την 20^η Νοεμβρίου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ